

Zygmunt Ziątek

"Sentymentalizm i pedanteria. O systemie estetycznym Karola Irzykowskiego", Wojciech Głowala, Wrocław 1972 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/46, 120

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(I) GŁOWALA Wojciech: Sentymentalizm i pedanteria. O systemie estetycznym Karola Irzykowskiego. Wrocław 1972 Oss., s. 332, Wrocławskie Towarzystwo Naukowe. Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego. Seria A nr 152.

Pierwsza obszerna monografia systemu estetycznego Karola Irzykowskiego. W czterech rozdziałach zajmuje się kolejno: 1) "organizacją świata wartości" w myśli krytyka (rozumienie kultury, prawdy, działania itd.); 2) klasyfikacją sztuk u Irzykowskiego i miejscem, jakie wyznacza on literaturze; 3) "sztuką w porządku kultury" (autonomia i utylitaryzm, funkcje sztuki, instytucje itd.); 4) "sztuką w porządku własnym" (ujęcie takich kwestii, jak: "rzeczywistość przedstawiona" i jej stosunek do empirii, metafora, treść i forma, itd.). System pisarza charakteryzuje autor jako system-proces, bezustannie powstający, którego unieruchomienie przez interpretatorów zasadniczo go wypacza.

BP/46/3

Z.Z.

(I) KRUSZEWSKA-KULELSKA Anna: Polskie powieści dla dziewcząt po roku 1945. Wrocław 1972 Oss., s. 202, nrb. 2. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej. T. XXIX, z1 36,-

Autorka podejmuje próbę systematyzacji i typologii polskiej powieści dla dziewcząt - jako jednego z działów literatury dla dzieci i młodzieży - w określonym czasie historycznym, tj. po roku 1945. Próbując określić miejsce tego podgatunku na mapie współczesnej polskiej literatury dla młodzieży i w kontekście różnych środków oddziaływania poprzez sztukę na dorastające pokolenie, ukazuje w kolejnych rozdziałach poszczególne zakresy zagadnienia i zamyka swoje wywody konstatacją, że naczelną problematykę gatunkową powieści dla dziewcząt wyznacza dążenie do samookreślenia się tego podgatunku literackiego w konkretnej sytuacji społecznej i historycznej, do ustalenia jej znaczenia i pozycji w kontekście całej literatury dla młodego czytelnika.

BP/46/4

\.P.